

По отношение на ремонтната политика се очертава трайна тенденция:

- принудително увеличен обем на ремонта на автобуси "Мерцедес" серия 305, главно за изкърпване на носещата конструкция на салона, а напоследък и на покривната конструкция. За тази марка се наблюдава тенденция за високи стойности на извънбюджетните работи при ремонт;
- не се очертава намаляване на обема от необходими ремонти и средства за тях, поради сериозното изоставане в обновяването на автобусния парк – тенденцията за намаляване на броя ремонтирани автобуси се дължи на неосигурено финансиране на Дружеството, а не поради отпадане на необходимостта от такива;
- много голяма номенклатура на марките и типовете автобуси, което създава обективни трудности по поддържането и ремонта на возилата. Създават се условия за непрогнозируеми престои в ремонт до доставка на необходимите възли и детайли.

2. Ремонт на агрегати и възли за автобусите.

По отношение на основните агрегати – двигатели и скоростни кутии (автоматични и механични) за автобусния парк на "Столичен Автотранспорт" ЕАД се наблюдава почти същата тенденция, както при ремонта на возилата – частично възстановяване поради неритмични и ограничени доставки на части. През отчетния период ремонтът на тези агрегати е извършван само в собствените сервиси на Дружеството. За автоматичните предавателни кутии се налага организирането на местно производство на някои резервни части, особено за тези които вече отдавна са спрени от производство – главно за автоматичните предавателни кутии „Мерцедес“. Наблюдава се ръст на ремонтите за автобусите които са доставени преди повече от 10 години главно с предавателни кутии Voith и ZF.

Един по-ефективен начин за намаляване разходите за ремонт на агрегати е извършването му в специализираните отделения в сервизните комплекси на поделенията. Пример за ефективността на този подход е дейността на специализираното звено за ремонт на автоматични предавателни кутии в поделение "Малашевци". Продължава традицията двигатели да се ремонтират само в собствените сервиси в поделенията на Дружеството, като фактическите разходи са около два-три пъти по-малко, в сравнение с извършването на услугата от външни фирми в предходните години, при запазване на следремонтния ресурс. Съществуващото технологично оборудване в сервизните комплекси е съобразено с текущата поддръжка на возилата и е свързано главно с демонтажни и монтажни операции. Това налага за възстановяване на възли и детайли, за които се изисква строго специализирано оборудване и технологии да се използват услугите на специализирани фирми чрез конкурси по ЗОП.

През отчетния период продължава тенденцията за частични откази от страна на доставчици за изпълнение на поръчки за доставка на възли и детайли по изрядно сключени договори по ЗОП, поради просрочване на разплащането по предходни заявки.

3. Техническо обслужване

През отчетния период се запазва тенденцията от 2012 год. за почти 100 % изпълнение на периодичните планови обслужвания (ТО-1 и ТО-2) на подвижния състав. Не се наблюдава тенденция за неизпълнение на този показател, напротив постига се преизпълнение особено за ТО-2. Това се дължи на извършването на по-малък пробег от планирания по данни за фактическото състояние на автобусите от дежурните механици. Тази тенденция е продиктувана главно поради голямата средна възраст на парка и драстично намаления брой ремонти на автобуси в заводски условия през последни почти три години. При сравнително новите марки автобуси такова преизпълнение не се наблюдава.

4. Разход на автомобилни гуми.

През отчетния период са изразходвани общо 1070 бр. външни автомобилни гуми при разчет 1622 бр. За предходната 2012 год. са изразходвани 1435 бр. външни автомобилни гуми при разчет 1606 бр. Отнесено към действителния общ пробег това е 0,035 бр./1000 km при 0,044 бр./1000 km в сравнение с предходната година и почти колкото 2011 год. - 0,034 бр./1000 km.

Регистрираното намаление на фактическия разход на външни автомобилни гуми през 2013 год. в сравнение с предходната година е конюнктурно и е свързано с неритмичността на доставките, поради голямата задлъжнялост на Дружеството към Доставчика, както и на забавеното сключване на нов договор заради процедурните срокове при обжалване, независимо дали е основателно или не.

За по-прецизно планиране и подобряване отчетността по разходване на гумите е въведена и компютърна обработка, която позволява своевременни корекции, според вида на доставените марки и типове.

2. Разход на дизелово гориво.

През 2013 год. поделенията на „Столичен Автотранспорт“ ЕАД са изразходвали общо 11738697 л. дизелово гориво при лимит 12403209 л. в сравнение с 2012 год. изразходваното количество от 12777930 л. при лимит 13207121 л. и за 2011 год. съответно 12410235 л. и 12815956 л.

През 2013 год. средният фактически разход на дизелово гориво за общ действителен пробег на ОПП е 38,66 л/100 km при лимит 40,85 л/100 km, През 2012 год. е съответно 39,81 л/100 km и 41,09. л/100 km, т.е. за 2013 год. фактическият разход на автобусите от ОПП е с 3 % по-нисък в сравнение с 2012 год. при разлика в лимитните разходи от 0,5 %. Запазва се тенденцията за стабилизиране и дори намаляване нивото на експлоатационния разход на гориво за единица транспортна работа, въпреки високата средна възраст на автобусите и това е обяснимо, тъй като транспортната задача се изпълнява със същия подвижен състав, както през 2012 год.

2. Разход на природен газ (СПГ)

През 2013 год. в експлоатация за изпълнение на ОПП е същият брой автобуси, използващи като гориво съгъстен природен газ, като през 2012 год. През отчетния период „Столичен Автотранспорт“ ЕАД експлоатира 18 автобуса „Мерцедес О305 G“, които работят със СПГ по схемата на двойно гориво т.н. газо-дизели и 14 автобуса само със СПГ – „Мерцедес“ О305G, О345G, О305 „TEDOM“ и извън ОПП 11 бр.

Общо за отчетния период фактическият разход на природен газ на газо-дизеловите автобуси е 33,48 $\text{м}^3/100 \text{ km}$ и 25,98 л/100 km дизелово гориво. През 2012 год. разходите са 37,44 $\text{м}^3/100 \text{ km}$ природен газ и 21,59 л/100 km дизелово гориво. По-ниският разход на природен газ е свързан с аварии на компресорите и работа на автобусите само на дизелово гориво, по тази причина и разходът на дизелово гориво е по-висок.

За автобусите с двигатели само на природен газ разходът за отчетния период е 70,84 $\text{м}^3/100 \text{ km}$ при 67,19 $\text{м}^3/100 \text{ km}$ за 2012 год. По-големият разход се дължи на увеличените технологични загуби при зареждане на автобусите, които при системата „бавно пълнене“ не могат да се отчетат отделно.

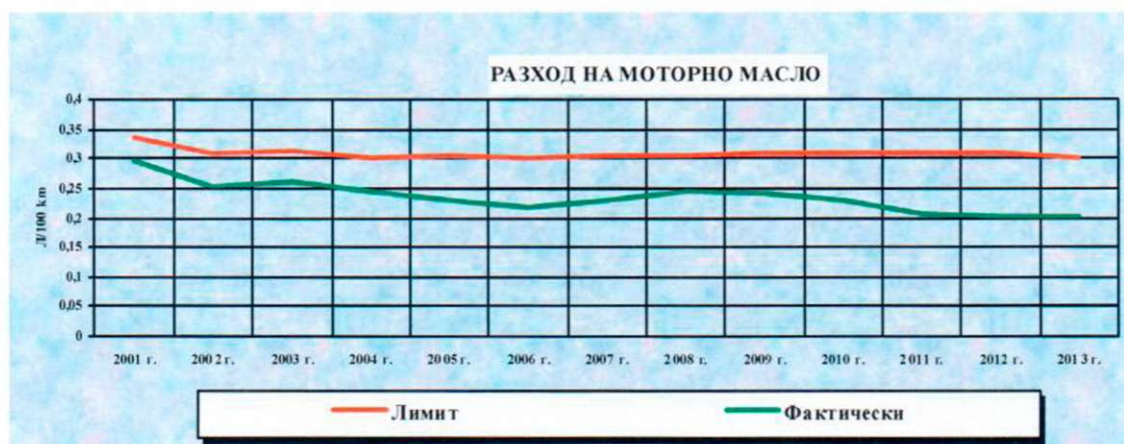
Общо газифицираните автобуси са изразходвали през отчетния период 50,88 $\text{м}^3/100 \text{ km}$, а през 2012 год. 51,29 $\text{м}^3/100 \text{ km}$ общ пробег. Разликите се дължат на описаните по-горе обективни причини.

3. Разход на моторно масло.

През 2013 год. средният фактически разход на моторно масло за автобусите на ОПП за общ действителен пробег е 0,203 л./100 km при лимит 0,300 л./100 km, т.е. запазва се нивото от 2012 год. – фактически разход 0,203 л./100 km при лимит 0.308 л./100 km.

Допуснатият преразход, в случаите когато има такъв, на моторно масло е главно от смени, което се обяснява с принудително изваждане от експлоатация на тежко аварирани двигатели, преди достигне на пробега за смяна на маслото

4. Разход на хидродинамично и трансмисионно масло.

А) Разход на хидродинамично масло.

В последните години хидродинамичното масло се очертава като сериозно перо в разходите на Дружеството, тъй като болшинството автобуси са с автоматични предавателни кутии. Планираните количества за смени са на база препоръчани пробежи от производителите на съответния агрегат.

През 2013 год. фактическият разход на хидродинамично масло е 0,852 л./1000 km действителен общ пробег за автобусите от ОПП. Фактическият разход за отчетния период е по-висок с 1,2 % от нивото на 2012 год.- 0,842 л./1000 km, което се дължи на увеличени разход за доливки, поради липса на резервни части за извършване на своевременен ремонт.

Б) разход на трансмисионно масло.

Разходът на това масло е за механичните предавателни кутии, главното предаване и колесните редуктори на автобусите.

През 2013 год. поделенията са изразходвали общо 8128 л. или с 16 % по-малко в сравнение с 2012 год. - 9708 л.

Намаляването на този консуматив през 2013 год. се дължи на същите причини, както и при останалите смазочни материали – нарушена регулярност на доставките поради неосигурено финансиране.

ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

В системата на “Столичен Автотранспорт” ЕАД дейностите свързани с опазването на околната среда от вредностите при изпълнение на производствените задачи са насочени в следните направления:

1. Намаляване вредностите от транспортните средства

Дейностите по намаляване на вредностите от транспортните средства са насочени в следните направления:

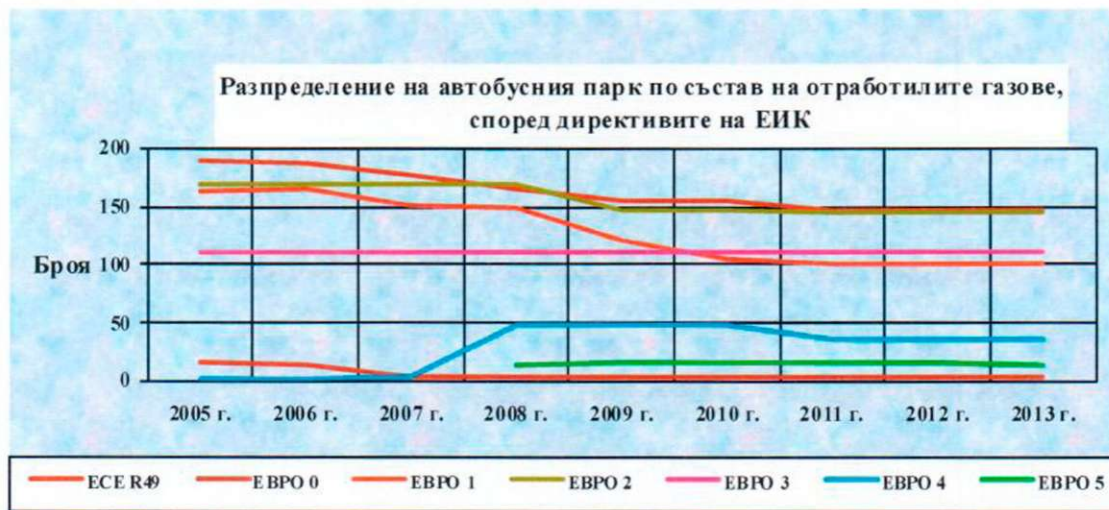
- подновяване на парка с автобуси по изискванията на Европейското законодателство и съгласно подписаните международни споразумения за ограничаване на вредните емисии;
- използване на алтернативно газово гориво (природен газ) чрез конвертиране на морално старите модификации дизелови двигатели и използване на автобуси с чисто газови двигатели;
- използване на евро-дизел и подобрители за подобряване изгарянето на течните горива;
- ограничаване работата и отчисляване автобусите с влошени екологични показатели;

- оптимизиране работата на возилата и намаляване на средния експлоатационен разход на дизелово гориво;

- използване на външни автомобилни гуми с по-износоустойчиви протектори.

Графичната илюстрация показва промяната на състава на автобусния парк, отговарящ на изискванията за вредности на отработилите газове, според директивите на ЕИК.

На територията на поделение „Дружба“ има изградена и действаща АГКС, а в поделение „Земляне“ АГКС е с разрешение за ползване. Доставено е оборудване за изграждане на АГКС и в поделение „Малашевци“ и към момента текат процедури за проектиране в съответствие с полученото разрешително за тази част от проекта.

Капацитетът на АГКС в трите поделения на "Столичен Автотранспорт" ЕАД ще позволи редовна експлоатация на над 150 бр. чисто газови двигатели.

2. Други дейности по намаляване замърсяването на околната среда:

За намаляване замърсяването на околната среда от производствената дейност по изпълнението на транспортната задача се извършват следните дейности:

1. Организирано е разделно събиране на отпадъците от сервизния и битовия сектор;
2. Модернизиране на локалните пречиствателни съоръжения за отпадни води от сервизната дейност и гаражните площадки;
3. Организирани с специализирани площадки с ограничен достъп за временно съхранение на отпадъците до извозването им от специализирани фирми.

ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ

Списъчният състав на „Столичен Автотранспорт“ ЕАД е в пряка зависимост от транспортната задача. Кадровото обезпечаване на Дружеството за изпълнение на транспортната задача прогнозната в бизнес плана по песимистичния вариант на транспортната задача за 2013 год. е общо 1939 броя, а по оптимистичния вариант 2186 броя.

Средно списъчният състав на Дружеството в края на 2013 год. е 1924 броя или намален с около 2 % в сравнение с 2012 год. - 1984 броя при намален щат от 1,7 % от 2056 броя на 2021 броя.

Година	2012 г.		2013г.	
Вид персонал	щатен	списъчен	щатен	списъчен
Водачи МГТ	1160	1124	1160	1073
Сервизни работници	364	360	364	360
Други работници	396	387	386	386
АУП	136	113	111	105
Общо за Дружеството	2056	1984	2021	1924

„Столичен Автотранспорт“ ЕАД отчита ефектите от изменение на транспортната задача като перманентно актуализира числеността на персонала.

Гаранция за доброто изпълнение на транспортната задача е организацията за ефективно използване работното време на водачите, както и структурата му. Наблюдава се тенденция за трайно намаляване на положения извънреден труд. През 2013 год. положеният извънреден труд на 1 лице месечно е 7,39 часа при положен извънреден труд на 1 лице месечно за 2012 год. 8,12 часа и 8,25 часа за 2011 год. През 2013 год. нивото на ползваните средно месечно почивки от един водач е 6,68 броя почти на нивото от 2012 год.-6,60 броя и 6,75 броя, при полагачи се 9,42 броя.

Структурата на работното време на водачите на автобуси от масовия градски транспорт е, както следва:

Поделение	Земляне			Малашевци			Дружба		
Показател	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2012 г.	2012 г.	2013 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Отработени дни	96148	100269	104598	92881	96480	92559	59881	63213	64361
Средно отработени дни	19,4	19,99	19,72	18,88	20,46	19,78	19,88	19,51	20,16
Неотработени дни	54694	52496	56651	56685	47224	49642	31749	35706	32568
Средно неотработени дни,	11,03	10,47	10,68	11,52	10,01	10,61	10,54	11,02	10,20
В т.ч.:									
Годишен отпуск	3,79	2,91	2,80	3,32	2,88	2,68	2,99	3,55	2,78
Отпуск по болест	0,70	0,79	1,05	1,12	0,78	1,22	0,77	0,61	0,76
Празнични и почивни дни	6,48	6,74	6,78	7,02	6,30	6,64	6,74	6,81	5,59

За другите категории работници в дружеството положеният извънреден труд през 2013 год. е 1,14 ч/ч месечно почти на нивото 2012 год. - 1,18 ч/ч месечно на едно лице и нивото за 2011 год. - 1,17 ч/ч. Това се потвърждава и от по-ниското текучество на сервизни и други работници, като броят им е сравнително постоянен и не се чувства такъв дефицит, както се случва в определени периоди при водачите.

ИКОНОМИЧЕСКА ДЕЙНОСТ

Икономическата среда, в която Дружеството извършва експлоатационната си дейност през 2013 година носи белезите на общата икономическа криза и последствията от нея: недостатъчен паричен поток, междуфирмена задлъжнялост, нерегулярни доставки на части и материали за поддържане на возилата и други основни за дейността на Дружеството компоненти.

Дружеството генерира основните си приходи от превоз на пътници на територията на Столична община.

За 2013 година общите приходи на Дружеството са в размер на 93357 хил. лв., които са по-високи от реализираните през 2012 година - 91704 хил. лв. и 2011 година – 87769 хил.лв.. Разходите за отчетната година без разходите за данъци са в размер на 101 717 хил. лв. в сравнение с 2012 година – 90595 хил. лв., а през 2011 год. - 87644 хил. лв.

За отчетния период Дружеството отчита загуба в размер на 8 334 хил. лв., която е резултат на отписани вземания от Център за градска мобилност ЕАД в размер 8 999 959 лв. на основание с Решение № 727/19.12.2013 год. на СОС, Протокол № 54, т. 28 от дневния ред и Споразумителен протокол от 27.12.2013 год. изх. № СО-РД-56-73/13.02.2014 год. между Столична община и общинските транспортни оператори Решение № 1 от Протокол № 210/27.12.2013 год.

Приходите за обезпечаване на производствената дейност на „Столичен Автотранспорт“ ЕАД се формират от:

- продажба на превозни документи;
- компенсация и субсидии от държавния бюджет;
- собствени приходи, реализирани главно от продажбата на превозни документи от водачите.

Разходите за дейността по икономически елементи и тяхното изменение във времето е, както следва:

Показател година	2008 г. отчет	2009 г. отчет	2010 г. отчет	2011 г. отчет	2012 г. отчет	2013 г. отчет
Материали, хил.лв.	44163	35795	33139	34051	35379	30933
в т.ч. дизелово гориво	28879	21882	21621	22465	27244	24097
Външни, хил.лв.	4675	5078	4669	3629	2160	2139
Амортизации, хил.лв.	9312	9455	5412	6948	10060	16418
Заплати и осигуровки, хил.лв.	38783	44627	40563	39016	40931	40815
Други, хил.лв.	1960	3709	3981	3471	2063	11412
Общо, хил.лв.	98892	98664	87764	87115	90593	101717

Структура на разходите по елементи, %

Показател, година	2008 г. отчет	2009 г. отчет	2010 г. отчет	2011 г. отчет	2012 г. отчет	2013 г. отчет
Материали	44,69	36,28	37,76	38,85	38,87	30,41
в т.ч. дизелово гориво	29,20	22,26	24,64	25,63	29,79	23,81
Външни	4,73	5,16	5,31	4,14	2,36	2,10
Амортизации	9,42	9,68	6,17	7,93	11,19	16,14
Заплати и осигуровки	39,24	45,23	46,22	44,52	44,76	40,13
Други	1,92	3,76	4,54	4,56	2,82	11,22
Общо	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Разходи в лв./км маршрутен пробег (без разходи за данъци и такси)

Показател, година	2008 г. отчет	2009 г. отчет	2010 г. отчет	2011 г. отчет	2012 г. отчет	2013 г. отчет
Материали	1,21	1,02	1,09	1,16	1,18	1,08
в т.ч. дизелово гориво	0,79	0,62	0,71	0,76	0,90	0,85
Външни	0,13	0,14	0,15	0,12	0,07	0,07
Амортизации	0,25	0,27	0,19	0,24	0,34	0,57
Заплати	0,68	0,80	0,85	0,83	0,86	0,91
Осигуровки	0,37	0,47	0,49	0,49	0,50	0,51
Други	0,05	0,08	0,13	0,14	0,08	0,40
Общо	2,70	2,82	2,90	2,98	3,03	3,54
Пробег, хил.км	33717	33349	33308	29408	30128	28658

За 2013 год. фактическите разходи на „Столичен Автотранспорт“ ЕАД са в размер на 3,54 лв./км при изпълнение на транспортна задача от 28658 хил. km общо ОПП по чл. 4 и 5 на Регламент 1370 (ЕО) 1370/2007 при 3,03 лв./км за 2012 год. при изпълнение на транспортна задача от 30128 хил.km и 2,98 лв./км за 2011 год. при изпълнена транспортна задача от 29408 хил. km.

Графичната илюстрация за съотношението на разходите по пера показва, че основната тежест имат разходите за трудово възнаграждение и гориво.

ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ДРУЖЕСТВОТО

Дружеството има разработена Програма за развитие в периода 2012-2015 година на базата на предположение, че „Столичен Автотранспорт“ ЕАД ще продължи да съществува като действащо предприятие. Валидността на предположението зависи от подкрепата от страна на

едноличния собственик на Дружеството – Столична община.

На база на анализ на компонентите определящи приходната ставка (цена) на километър маршрутен пробег и промяна на общата транспортна мрежа на масов градски транспорт, Дружеството е разработило Бизнес план за 2014 година. Цели заложи в Бизнес плана – 2014 година:

- запазване на пазарния дял;
- запазване обема на транспортната задача спрямо 2013 година;
- оптимизиране на разходите;
- повишаване на ефективността от основната дейност.

Независимо от намаляването на транспортната задача през отчетния период в сравнение с 2012 год., Дружеството продължава да е с най-висок дял на превозените пътници в района на София и околностите около 40% от всички пътнически оператори, извършващи ОПП.

В инвестиционната програма на Дружеството е заложена поетапна доставка на нови автобуси, на база Програма за обновление на автобусния парк през периода 2012-2015 година. В тази връзка Дружеството кандидатства за финансиране по оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.“ на проектно предложение „Изпълнение на дейности за подобряване на качеството на атмосферния въздух чрез закупуване и доставка на автобуси“. Проектното предложение е за доставка на 126 броя нископодови съчленени автобуси ЕВРО 6, работещи само със съгъстен природен газ и напълно климатизирани. В рамките на отчетния период е проведен конкурс по ЗОП и е избран Изпълнител за извършване на доставката. Предвижда се първата партида от 20 автобуса да бъдат пуснати в експлоатация в края първата или началото на втората половина на 2014 г.

Очаквани ефекти:

- подобряване качеството на транспортното обслужване чрез въвеждане в експлоатация на комфортни автобуси, осигуряващи свободен достъп и за хора в неравностойно положение – при реализиране на доставката 40 % от автобусите, извършващи ОПП ще гарантират свободен достъп за хора в неравностойно положение;
- задоволяване потребностите на пътниците от сигурен и надежден транспорт;
- намаляване разходите за гориво в стойностно изражение с над 800 хил. лв. годишно с увеличаването процента на използваното газово гориво за сметка на традиционното дизелово;
- намаляване вредното въздействие върху околната среда от производствена дейност.

ИЗП. ДИРЕКТОР:

/Слав Монов/

